

ствующитѣ сега въ Турско разни протестантски Миссіонере, най-много-то сѣ отъ Сѣверо-Американски-тѣ методисти. Въ 1859 г. по разни-тѣ области на Турска-та Имперія имало е до 380 Методистски миссіонере, които сѣ имали тамъ до 108 гнѣзда. Отъ тогава брой-тѣ, както на миссіонере-тѣ, тѣй и на гнѣзда-та имъ се е още по-вѣче увеличилъ. — По Българія тѣ сѣ се утвърдили по всички-тѣ почти по-главни градища. — „Православни-тѣ Христене“, казва единъ нѣмски писателъ, „гледатъ на протестантство-то, като на една община още по-еретическа и отъ Римскіи католицизъмъ, и поради това тѣ избѣгватъ тѣхнитѣ училища, діакониски домове и други учреждения²⁵⁾“. „Това е тѣй, друго-яче и не може да бѣде. Православіе-то, което е най-вѣрно-то хранилище на апостолски-тѣ преданія, естественно трѣба да гледа тѣй на протестантство-то, което макаръ и да има притязанія, че се стрѣми къмъ чистота-та на апостолека-та църква, не е друго, освѣнъ „отрицаніе на Римскіи католицизъмъ. Въ това отрицаніе „се заключава всичкии животъ на протестантство-то.

²⁵⁾ Gr. Kirche 206; Пихлеръ I, 19. — Въ потвържденіе на това вѣрно заключеніе позволяваме си да приведемъ слѣдующіи фактъ, който се е случилъ въ село Панагюрище, и ни се съобщилъ отъ единъ тамошенъ познайникъ. „Отъ нѣколко врѣмя на самъ, „пишеше ни той (отъ 26 Јунія 1868 г.) голѣми бури ставахъ въ „село-то ни за истребленіе-то на протестантизъмъ-тѣ, който бѣше „посѣянъ и вмѣкнѣтъ отъ Пловдивски-тѣ Американски миссіонери „по между нѣколко наши незрѣли съселенчета. Община-та ни нѣ- „колко пати отговорѣ тѣзи подирни-тѣ да се отрѣжѣтъ отъ свое- „то заблудженіе, но не сполучи въ желаніе-то си. Тогава се събра „народъ-тѣ и обяви тѣзи безразсудни изневѣрци за отвержени свои „членове, като рѣши никой вѣче да нѣма съ тѣхъ вземанье да- „ване или друго нѣкое общеніе. Тази мѣрка подѣйствова, и за- „блудени-тѣ тържественно се възвърнахъ къмъ православна-та ни „вѣра. Протестантски-тѣ книги, които се намичахъ, у тѣхъ, быдохъ „събрани и изгорени на срѣдъ пазарище-то, въ присѣтствіе-то на „многобройни зрители; както отъ наше-то, тѣй и отъ съсѣдни-тѣ „села. (Това се случи въ пазаренъ день, на лазарова-та сѣбота).“